Política | | Actualitzat el 23/10/2021 a les 17:14

Més implicació dels afectats: les claus del nou decret de renovables del Govern

El vistiplau dels propietaris, l'obligació d'informar i oferir participar la ciutadania i els ajuntaments, o fer projectes a les ciutats són les novetats del marc presentat per Jordà i que substitueix el de 2019

Molins al parc eòlic de la Serra del Tallat, entre Tarragona i Lleida. | ACN

"Hi ha dues **Catalunyes**: una enfadada i, l'altra, indiferent". Així de clar parlava una font de la **conselleria d'Acció Climàtica** sobre l'actual situació energètica del país. El nou decret de renovables, presentat aquest dimecres pel president **Pere Aragonès**, i per la consellera **Teresa Jordà** en la conferència ***Compromís 2030, Horitzó 2050*** aplana el camí perquè aquestes dues realitats s'entenguin sota una consigna vital: "**Que el territori decideixi on, quan i com s'implementen aquesta mena d'energies**".

"El decret és el tret de sortida al procés de **transició energètica**", assenyalava la mateixa consellera Jordà en una trobada amb mitjans de comunicació. I és que el Govern vol deixar prou clar que la posada en marxa d'aquest decret, que substitueix el que el 2019 va aprovar l'executiu de Quim Torra amb Damià Calvet, de Junts, de conseller, només és el primer pas per fer front a **l'emergència climàtica**.

El consens polític per tirar endavant el decret -haurà de ser avalat pel Parlament- ha estat primordial per la conselleria, més després de constatar que l'impacte d'aquestes instal·lacions ha provocat protestes a les comarques més afectades. Els dos socis del **Govern** -**ERC** i **Junts**-

han **pactat** el contingut del decret, i a més, Jordà es mostra fermament convençuda que la CUP avalarà la proposta que l'executiu porti a la cambra catalana. Ara bé, només acabar la conferència, la formació ja ha explicat que el nou decret "és insuficient, amb incerteses i amb mesures descafeïnades". Tot i que amb el suport dels anticapitalistes i la consegüent majoria independentista n'hi hauria prou, des de l'executiu també s'està perseguint el vot favorable del **PSC** i dels **comuns**.

[noticiadiari]2/225986[/noticiadiari]
Més enllà de la negociació política, el principal actor del decret és el territori. El missatge és prou clar en un dels punts del nou decret: "El nou model energètic de Catalunya ha de ser **sostenible i respectuós amb el territori**, i s'ha de desenvolupar de forma acordada i amb la cooperació de tots els agents territorials". Les queixes que s'han plantejat en els darrers mesos tenen a veure amb el **desequilibri territorial** en el repartiment de les instal·lacions eòliques i solars promogudes per empreses per assolir els objectius d'energies verdes. Aquestes són les **claus del nou decret llei de renovables**.

1. Vistiplau dels propietaris del terreny
Qualsevol projecte energètic haurà de comptar amb el compromís dels propietaris de les finques que representin com a mínim un **50%** de la superfície ocupada. La immensa majoria de projectes presentats són en finques rústiques i afecten diversos propietaris. Si no s'aporta el vistiplau de la majoria de la propietat de les terres que ocupi el parc solar o eòlic, el projecte decaurà automàticament. Els propietaris hauran de deixar escrit i signat que "**no els sembla malament**" el projecte. En una fase més avançada, però, caldrà donar el **sí definitiu** amb la venda o el lloguer del terreny per al projecte específic.

2. Projectes en sòls urbanitzables
L'objectiu d'aquesta modificació és clar: evitar les diferències entre territoris a l'hora d'establir nous projectes. Ara, el nou decret pretén ser aplicable no només en **sòls no urbanitzables** -com l'anterior-, sinó que també augmenti la disponibilitat afegint-hi **sòls urbanitzables**. S'enfoca, segons s'explica al document, a fer de les **ciutats** un actor més en la transició energètica. El preu, però, no és el mateix i és un condicionant important.

3. Oferir participar en el projecte i informar-ne
L'executiu no només pretén més implicació dels afectats sinó que altres **ciutadans** i administracions també es puguin adherir als projectes. Per això, qualsevol promotor d'un projecte haurà d'obrir a qualsevol persona o administració -també als **ajuntaments**- per participar en un mínim del **20%** sigui en la propietat o en el finançament. L'única condició es posarà a les **cooperatives energètiques**, a les quals se'ls exigirà tenir un mínim de **50 socis locals**.

[noticiadiari]2/214761[/noticiadiari]
A més, la modificació ve acompanyada de mesures específiques perquè la ciutadania conegui els projectes. En primer lloc, qualsevol iniciativa haurà de ser publicada i explicada a dos **mitjans de comunicació locals** -siguin municipals o comarcals. Fins ara només es contactava els propietaris i es demanaven els permisos a la Generalitat i els ajuntaments. Per altra banda, els promotors d'un projecte hauran de convocar a un **acte de presentació del projecte** obert als veïns al municipi o municipis afectats.

4. Priorització de projectes
La Generalitat té en aquests moments aproximadament **600 projectes energètics** d'empreses sobre la taula. Amb el nou decret, segons explica Jordà, no es preveu excloure ningú, però sí que es vol prioritzar unes iniciatives per sobre de les altres. Per això, el text prioritza el tràmit per les instal·lacions que connectin a mitja tensió o siguin inferiors a **cinc?megawatts** tendint a instal·lacions més petites. Els projectes que puguin presentar el consens i l'acord amb els propietaris del **85%** dels terrenys afectats podran agilitzar els tràmits.

Modificació del Codi Civil català

"El 70% de la població no té el dret d'energia perquè viu en edificis i per tant, depèn de la seva comunitat de veïns". Aquesta és la justificació per la qual des de la conselleria d'Acció Climàtica es pretén modificar el **Codi Civil català**. El principal canvi és que les modificacions vinculades amb l'energia es puguin aprovar amb una majoria simple, i no amb el suport de tres quartes parts dels veïns, com passa actualment. Aquesta modificació del Codi Civil català, però, ha de ser avalada per **Comissió de Codificació** de **Catalunya**, que depèn de la conselleria de **Justícia**. "**Necessiten temps**", expliquen des d'Acció Climàtica sobre la feina d'aquest òrgan col·legiat.

La creació de l'energètica pública, en l'aire

La creació d'una **energètica pública** és un dels punts que encara ha quedat en l'aire. Des de la conselleria es veu amb bons ulls, i de fet el nou decret introdueix a la legislació la necessitat de crear-la. A més, és una de les propostes estrella de la CUP, defensada en campanya i acordada amb els republicans en el pacte per a la investidura d'Aragonès. Ara bé, el Govern recorda que el projecte -al qual no volen posar-li data- només serà "**estratègic"**, centrant-se en el **consum** i no en la venda però sense entrar al mercat a competir amb els gegants de l'electricitat.

Aquesta futura energètica, segons especifica l'executiu, ha de poder produir i gestionar energia, especialment en aquells **espais de proximitat** on no tenen interès els grans promotors energètics, és a dir, llocs que no interessin a les empreses. A més, el projecte també pretén participar i fer partícip la ciutadania de la propietat de noves plantes de generació renovable. "Serà una **peça clau del model energètic de Catalunya**: descentralitzat, distribuït, de quilòmetre zero i absolutament democràtic", explica la conselleria.

Al que sí que li posen data des de la conselleria d'Acció Climàtica és a l'aprovació de la **llei de transició energètica** (2022), al **Pla Territorial Sectorial** (segon semestre de 2023) i a la dotació d'assessors d'energia a les administracions públiques -especialment als ajuntaments-, que es farà durant el primer semestre de 2022 i vinculada a l'aprovació dels **pressupostos**.